

Omkring ord og ordforråd i de islandske sagaer

0. Tekstkorpus

(1) *Íslendinga sögur. Orðstöðulykill og texti.* Baseret på *Svart á hvítu*-udgaven fra 1985-86/1987. Redaktører: Bergljót S. Kristjánsdóttir, Eiríkur Rögnvaldsson (hovedredaktør), Guðrún Ingólfssdóttir og Örnólfur Thorsson. Mál og menning, Reykjavík, 1996.

(2) **Korpus:** *De islandske sagaer*
50 tekster (40 sagaer, nogle af dem i to forskellige versioner)
2079 sider på papir
5 megabytes af tekst
885.000 løbende ord
12.500 leksemer

(3) *Andre tekstkorpora*

Sturlunga saga	279.000
Heimskringla	247.000
Landnámabók	40.000
Grágás	195.000
<i>I alt</i>	<i>761.000</i>

1. Frekvensstudier

(4)

<i>Saga</i>	<i>Løbende ord</i>	<i>Leksemer</i>
Brennu-Njáls saga	98.938	3.135
Egils saga	62.254	2.839
Grettis saga	61.025	3.229
Laxdæla saga	57.467	2.860
Eyrbyggja saga	38.061	2.360

(5)

	<i>Leksemer</i>		<i>Løbende ord</i>	
	<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>
<i>Substantiver</i>	58,34	56,94	28,25	25,22
<i>Verber</i>	11,58	12,17	22,95	19,20
<i>Adjektiver</i>	22,81	16,69	3,61	6,68
<i>Adverbier</i>	5,65	7,30	19,60	22,29
<i>Pronomener</i>	0,42	0,54	10,71	12,09
<i>Konjunktioner</i>	0,16	0,47	12,86	12,17
<i>Numeraler</i>	0,26	5,01	0,71	2,01

(ÍS = de islandske sagaer, ÍO = Íslensk orðtíðnibók (Islandsk frekvensordbog))

(6) *De hyppigste ord i sagaerne*

1	sá pron	45047	38	ganga v	4313	75	mega v	1748
2	hann pron	32773	39	gera v	3913	76	frá prp/adv	1729
3	að cnj/prp	31802	40	verða v	3895	77	þinn pron	1667
4	vera v	31299	41	feða v	3869	78	hönd f	1653
5	eg pron	17992	42	sig pron	3642	79	hér adv	1648
6	til præp	15928	43	þykja v	3589	80	fá v	1635
7	í præp	14549	44	emi adv	3283	81	mjög adv	1633
8	en conj	13289	45	eftir adv/præp	3269	82	ætla v	1629
9	er conj	12723	46	annar pron	3261	83	vita v	1618
10	á præp	11615	47	hinn pron/art	3156	84	fé n	1598
11	þá adv	11492	48	vel adv	3134	85	bróðir m	1551
12	þú pron	11482	49	hver pron	3035	86	eða conj	1523
13	hafa v	11220	50	upp adv	2943	87	leggja v	1496
14	maður m	9863	51	síðan adv	2858	88	bera v	1459
15	þar adv	8645	52	eiga v	2850	89	þegar av/c	1432
16	segja v	8636	53	láta v	2787	90	gefa v	1425
17	um præp	7870	54	heita v	2661	91	úr prp/adv	1403
18	koma v	7741	55	búa v	2656	92	fram adv	1398
19	fara v	7687	56	sjá v	2626	93	finna v	1397
20	nú adv	7627	57	einn nm/pr/adj	2575	94	vetur m	1394
21	við præp	7442	58	ef conj	2562	95	land n	1385
22	munu v	7331	59	ríða v	2426	96	ráða v	1286
23	með præp	7229	60	konungur m	2217	97	sitja v	1187
24	svo adv	7154	61	svara v	2174	98	kona f	1179
25	eigi adv	6877	62	þó adv/st	2137	99	standa v	1174
26	sinn pron	6014	63	margur adj	2110	100	ráð n	1153
27	fyrir præp	5835	64	skip n	2095	101	dagur m	1135
28	sjá pron	5829	65	spyrja v	2055	102	bjóða v	1121
29	sem conj	5814	66	minn pron	2040	103	hlaupa v	1101
30	af præp	5477	67	góður adj	2033	104	kalla v	1099
31	mæla v	5149	68	biðja v	1966	105	yfir præp	1091
32	vilja v	4981	69	heim adv	1961	106	fyrir adv	1085
33	mikill adj	4963	70	út adv	1905	107	frændi m	1057
34	hún pron	4944	71	mál n	1905	108	áður adv	1046
35	allur pron	4472	72	enginn pron	1889	109	jarl m	1032
36	taka v	4469	73	nomur pron	1856			
37	skulu v	4376	74	son(ur) m	1845			

(7) *De hyppigste ord i fire ordklasser*

<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>substantiver</i>	<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>adjektiver</i>	<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>verber</i>	<i>ÍS</i>	<i>ÍO</i>	<i>adv./præp.</i>				
01	01	maður	9863	01	01	mikill	4963	01	01	vera	31299	01	04	til	15928
02	--	konungur	2217	02	03	margur	2110	02	02	hafa	11220	02	01	í	14549
03	85	skip	2095	03	02	góður	2033	03	05	segja	8636	03	02	á	11615
04	12	mál	1905	04	04	lítill	996	04	03	koma	7741	04	17	þá	11492
05	86	son(ur)	1845	05	--	illur	465	05	06	fara	7687	05	16	þar	8645
06	07	hönd	1653	06	37	sannur	429	06	26	munu	7331	06	06	um	7870
07	--	fé	1598	07	23	fár	428	07	--	mæla	5149	07	19	nú	7627
08	45	bróðir	1551	08	83	dauður	304	08	19	vilja	4981	08	05	við	7442
09	--	vetur	1394	09	06	stór	294	09	08	taka	4469	09	07	með	7229
10	14	land	1385	10	05	gamall	288	10	31	skulu	4376	10	11	svo	7154
11	10	kona	1179	11	73	kyrr	259	11	17	ganga	4313	11	--	eigi	6877
12	77	ráð	1153	12	43	fyrri	256	12	10	gera	3913	12	10	fyrir	5835
13	03	dagur	1135	13	64	var	249	13	04	verða	3895	13	08	af	5477
14	--	frændi	1057	14	27	sterkur	245	14	--	kveða	3869	14	03	ekki	3283
15	--	jarl	1032	15	11	ungur	233	15	44	þykja	3589	15	12	eftir	3269
16	29	faðir	990	16	30	vís	232	16	09	eiga	2850	16	23	vel	3134
17	63	ferð	939	17	--	vondur	230	17	18	láta	2787	17	14	upp	2943
18	--	sumar	878	18	09	langur	229	18	54	heita	2661	18	37	síðan	2858
19	83	dóttir	844	19	--	sár	224	19	34	búa	2656	19	24	þó	2137
20	--	þing	805	20	32	hálfur	212	20	11	sjá	2626	20	54	heim	1961
21	17	orð	793	21	81	vænn	189	21	--	ríða	2426	21	20	út	1905
22	--	hestur	789	22	--	verður	189	22	51	svara	2174	22	15	frá	1729
23	37	nótt	758	23	36	líkur	189	23	30	spyrja	2055	23	31	hér	1648
24	--	tíðindi	740	24	--	vitur	182	24	82	biðja	1966	24	42	mjög	1633
25	--	fundur	733	25	51	harður	173	25	21	mega	1748	25	--	þegar	1432
26	--	lið	730	26	70	vanur	167	26	14	fá	1635	26	13	úr	1403
27	39	bær	723	27	49	heill	166	27	27	ætla	1629	27	22	fram	1398
28	--	bóndi	712	28	--	laus	155	28	15	vita	1618	28	21	yfir	1091
29	--	sverð	674	29	--	sekur	154	29	20	leggja	1496	29	34	fyrir	1085
30	47	hlutur	636	30		vinsæll	148	30	23	bera	1459	30	30	áður	1046
31	--	sök	604	31	--	skyldur	144	31	29	gefa	1425	31	29	saman	983
32	--	bú	561	32	25	miður	137	32	13	finna	1397	32	26	inn	964
33	43	höfuð	523	33	14	fullur	136	33	55	ráða	1286	33	36	undir	888
34	38	móðir	488	34	90	fagur	127	34	35	sitja	1187	34	48	heldur	821
35	--	víg	482	35	--	auðugur	125	35	16	standa	1174	35	--	brott	798
36	42	vin(ur)	473	36	--	fríður	122	36	70	bjóða	1121	36	35	enn	780
37	--	vísa	471	27	17	réttur	120	37	99	hlaupa	1101	37	38	niður	779
38	08	leið	468	38	15	næstur	119	38	39	kalla	1099	38	62	ofan	778
39	09	sinn	466	39	--	kunnugur	114	39	12	halda	976	39	27	aftur	751
40	44	kveld	466	40	--	líklegur	111	40	53	falla	938	40	38	móti	739
41	--	vopn	458	41	--	reiður	110	41	42	skilja	909	41	25	hjá	706
42	51	morgunn	444	42	76	ríkur	105	42	--	drepa	856	42	92	illa	667
43	15	hús	402	43	--	fjöldmennur	104	43	24	setja	841	43	43	lengi	622
44	--	fótur	401	44	47	skammur	103	44	33	liggja	792	44	--	hversu	610
45	--	spjót	389	45	--	göfugur	102	45	69	leita	790	45	81	þangað	599
46	--	sveinn	388					46	96	veita	765	46	--	aldrei	585
47	--	vor	385					47	89	sækja	749	47	49	nær	575
48	--	kostur	382					48	96	höggva	716	48	88	mikið	568
49	--	skjöldur	374					49	78	senda	620	49	44	milli	567
50	32	bak	374					50	07	geta	620	50	59	utan	556

(8)

	<i>Íslendinga sögur</i>	<i>Íslensk orðtíðnibók</i>
Nominativ	27,54	27,6
Akkusativ	41,13	30,9
Dativ	27,71	30,2
Genitiv	9,62	11,3

(9)

	<i>Hankøn</i>	<i>Hunkøn</i>	<i>Intetkøn</i>	<i>I alt</i>
Nominativ	41,25	16,95	14,04	27,54
Akkusativ	32,87	45,63	50,74	41,13
Dativ	17,72	26,38	24,40	21,71
Genitiv	8,16	11,03	10,81	9,62

(10)

	<i>Íslendinga sögur</i>	<i>Íslensk orðtíðnibók</i>
Hankøn	42,9	34,8
Hunkøn	23,0	32,9
Intetkøn	34,1	32,2

2. Leksikografisk beskrivelse

- (11) a. Oplysninger om enkelte ordformers frekvens gør det lettere at vælge opslagsordet.
b. Den semantiske beskrivelse af meget hyppige ord bliver nøjagtigere, og man lægger mærke til fine distinktioner i betydning.
c. Den formelle karakterisering vil blive mere fremragende, og flere syntaktiske træk vil komme med.
d. Valget af belæg vil blive mere akkurat, og belæggene vil blive mere typiske.
e. Alle slags kollokationer og ordforbindelser kan lettere ses, and derfor vil de blive nævnt.

(12) Simply the presentation of keywords in a KWIC format concordance brings out patterns in the text data which are then immediately obvious to the lexicographer but which would otherwise easily pass unnoticed. (*Looking Up*, 41)

a In nearly every case, a structural pattern seemed to be associated with a sense. Despite the broad range of material in the corpus, when the instances were sorted into 'senses', a recurrent pattern emerged. Of course, it is not possible to say how far the pattern had subliminally influenced the sorting process; certainly it was not usually done consciously, and the emergence of a pattern was often a pleasant surprise. The pattern was rarely if ever found in every instance unless it was a marginal sense with very few citations. [...]

b In a large number of cases - including most of the common meanings of the common words - the sense and the phraseology seemed to have a closer relationship than in *a*. There was not just a typical syntax, but a typical pattern of lexical collocation as well, and a distribution of meaning across a number of words. Instead of the normal assumption that meaning is a property of the word, except in a number of idiomatic phrases, it was clear that in these central patterns of English the meaning was only created by choosing two or more words simultaneously and disposing them according to fairly precise rules of position. (*Looking Up*, 109-110)

(13) skipverji ... m. en af Besætningen paa et Skib; Matros ...

skipverji kk; skipverja (10); skipverjar (19); skipverji (1); skipverjum (15); skipverjunum (1)

Fóstb	20;818	"Ókunnigur ertu mér og mun eg vita við	skipverja	mína hvað þeim sýnist ráð, hvort eg
Grett	17;976	Grettir. Hafliði fór til þeirra	skipverja	og mælti: "Mikið er erfiði yðvart og
GrænS	6;1105	var ráðin ferð hans og réð hann sér	skipverja	, sex tigi karla og konur fimm.
Fóstb	16;812	Hann flutti þá út á skip allt fé	skipverja	sinna og lét skipið liggja um akkeri
Egla	28;402	Fór Grímur þá í brott og aftur til	skipverja	sinna og sátu þar hvorir um veturinn
Egla	48;427	Þórólfur jafnan og mat hann þá mest	skipverja	sinna. Þeir bræður voru þann vetur í
Grett	9;962	en ekki norður þangað. Ónundur spurði	skipverja	sína hvort þeir vildu leita fyrir
Egla	27;401	hann var banvænn þá kallaði hann til	skipverja	sína og sagði þeim að honum þótti
Egla	33;408	þeim Birni báðum til sín með alla	skipverja	sína. Björn þekktist það. Var þá
Vopnf	4;1990	vaknar Þorleifur snemma og vekur upp	skipverja	sína. Stigu þeir á bátinn og reru
HallÓ	4;1230	allt saman mikil tíðindi. Urðu	skipverjar	allir á það sáttir að þeir skyldu
Egla	33;408	Björn höfðu búðir. Björn og þeir	skipverjar	allir fóru til vistar með Skalla-Grími.
Krók	15;1530	þar til er þeir komu út úr firðinum.	Skipverjar	Bárðar gátu borgið reidda sínum. Lögðu
JökBú	1;1459	sker upp með Úlfi stýrimanni og sumir	skipverjar	en sumir drukknuðu. Voru þá allir
Grett	38;1014	er þeir voru þá við komnir. En er	skipverjar	Grettis sáu eldinn töluðu þeir til að
LjósC	29;1712	ad berjast eigi og því tóku flestir	skipverjar	. Hallur svarar: "Eigi mun eg
Egla	62;464	Eiríks konungs en förunautar Egils og	skipverjar	hans höfðu þar frið góðan og vörðu
Egla	27;401	síðar andaðist Kveld-Úlfur. Gerðu	skipverjar	hans svo sem hann hafði fyrir mælt að
LjósC	29;1712	og örkuðlaði menn. Og er það sáu	skipverjar	hans tóku þeir að dirfast og vörðu
Egla	56;442	byggði þá í Þverárhlið og	skipverjar	hans. Hrómundur var faðir Gunnlaugs,
GrænÞ	3;1113	fjölmenni mikið. Össur kom þar og	skipverjar	hans. Og er dómur var settur þá
Egla	35;409	um veturinn með Skalla-Grími og allir	skipverjar	hans. Þórólfur gerði sér títt við
HallÓ	5;1231	þá Hallfreður skírður og allir hans	skipverjar	. Hélt Ólafur konungur Hallfreði undir
Laxd	21;1563	var er þar var skipsforingi. En er	skipverjar	Ólafs sjá mikið riddaralið ríða til
Þórð	2;2012	heim bræður hans og systir og allir	skipverjar	. Situr Þórður um kyrrt þann vetur.
Grett	17;976	að sauma að höndum Gretti og höfðu	skipverjar	það mjög í fleymingi við hann.
Fóstb	18;816	og eftir leitað hvorir fleiri væru	skipverjar	, þeir er sigla vildu eða hinir er í
Fóstb	7;788	stóð uppi. Þar kom og Þormóður og	skipverjar	þeirra. Þeir fara norður á Strandir
Flóam	21;747	nú beint fyrir yður því að margir eru	skipverjar	þínir að bana komnir og enn muntu höfn
Egla	27;401	kynstór maður og auðigur. Hann var	skipverji	Kveld-Úlfs. Hann hafði verið aldavinur
Laxd	21;1564	að eg vil öllum yður grið gefa	skipverjum	. En um frændsemi þá er þú telur við oss
Þórð	2;2012	engan vil eg til mín taka af þessum	skipverjum	. En það ræð eg þér að þú heitir því
Eirík	3;522	bóndi. Hann tók við Þorbirni og öllum	skipverjum	hans um veturinn. Þorkell veitti þeim
Eirík	3;522	Líkaði Þorbirni vel og öllum	skipverjum	hans. Í þenna tíma var
Harð	19;1273	bauð honum heim með sér og öllum	skipverjum	hans. Ormur játaði því og þakkaði honum
Laxd	77;1652	Bolli hinn prúði. Hann lýsti því fyrir	skipverjum	sínum að hann ætlaði vestur til héraða
Laxd	5;1539	í brott úr Færeyjum og lýsir því fyrir	skipverjum	sínum að hún ætlar til Íslands. Hún
Egla	23;394	í þeirri sveit. Hængur gaf land	skipverjum	sínum en seldi sumum við litlu verði
Kjaln	1;1437	vasklegustu menn. Helgi skipaði	skipverjum	sínum lönd þau sem hann hafði numið.
Fóstb	16;811	skipi Þorgeirs. Hann fór á báti með	skipverjum	sínum til kaupskipsins og
Njála	158;344	Kári þá til skips síns. Sagði hann þá	skipverjum	sínum vígið. Þá sigldu þeir norður til
Eirík	1;519	leysti hann. Og er Auður gaf bústað	skipverjum	sínum þá spurði Vífill hví Auður gæfi
Egla	28;402	Álftanes. Skalla-Grímur gaf land	skipverjum	sínum. Ána gaf hann land milli Langár
Laxd	77;1652	og fékk skip sitt og varnað í hendur	skipverjum	sínum. Bolli ríður frá skipi við
Eyrb	4;539	og byggði þar	skipverjum	sínum. Hann setti bæ mikinn við
Eirík	7;528	af sér í móti því að hann bauð þessum	skipverjunum	báðum heim til sín til veturvistar í

skipveri, m. Mand som er sammen med en (*e-s*) paa et Fartøi ...

(14) alldjarfliga, adv. med stor Dristighed eller megen Iver for at trænge sig frem ...

alldjarflega ao; alldjarflega (8)

Þórð	13;2043	Síðan ganga þeir saman og berjast	alldjarflega	. Fann Þórður það brátt að Sörli var
Eyrb	62;616	menn til varnar og barðist sjálfur	alldjarflega	. Hann gekk mjög út á virkið er hann
ÞorSH	2;2062	koma milli klæða sér og barðist þá	alldjarflega	. Litlu síðar heyrðu þeir mælt í
GullÞ	15;1136	manna. Þá kom Gunnar að og barðist	alldjarflega	. Þórir bað sína menn hlífa sér og gæta
Grett	2;955	fram þá hélst ekki við. Þórir barðist	alldjarflega	og féll á skipi sínu með mikilli
Þórð	11;2039	öðrum stór sár. Steingrímur barðist	alldjarflega	og varð fjögurra manna bani. Skiptist
Grett	4;957	af skipunum. Víkingar lögðu að	alldjarflega	og þóttu hinir komnir í stilli.
GullÞ	12;1131	við túngarð í Rauðsdal og börðust	alldjarflega	því að Rauður var frækur maður. En svo

- (15) *alldrengiliga*, adv. paa saadan Maade, at man derved viser *mikinn drengskap*. *drengskapr*, m. Tænkemaade, Opførsel, der gjør en til et saadant Menneske, som han bør være.

alldrengilega ao; alldrengilega (7); alldrengilega (1)

HallM	4;1199	að og sækja að þeim en þeir verjast	alldrengilega	. En þó kom þar sem mælt er að ekki má
Kjaln	16;1457	Kolfinnur hjó hart og tíðum og sótti	alldrengilega	. Hjóst þá allmjög skjöldur Búa. En er
Eyrb	58;613	áköfustu en þeir Óspakur vörðust	alldrengilega	. Varð þeim þó handfátt og urðu þeir
JökBú	2;1463	þeir báðir að Eitli en hann varðist	alldrengilega	. Þar kom um síðir að þeir gátu drepit
GullP	20;1142	hvortveggi mjög sár. Þorgils varðist	alldrengilega	en féll þó fyrir þeim Gunnari og Grími.
GullP	8;1127	Hyrningur Hallsson kom heim og segir	alldrengilega	frá för þeirra Þóris. Hallur
GullP	13;1132	hjalla einum. Varðist Þorbjörn þaðan	alldrengilega	með stokkinum því að vopn hans höfðu
Grett	82;1079	sóttu að fast en Illugi varði þá báða	alldrengilega	. En Grettir var með öllu óvígur bæði

- (16) *drengiliga*, adv. paa en Maade som passer sig, er eiendommelig for *drengr* ...

drengilega ao; drengilega (55); drengilegar (2); drengilegast (1); drengilegasta (2)

Njála	135;294	skyldu á leggja að gera þetta vel og	drengilega	. Eftir það stefndi Mördur til sín
HallÓ	3;1227	sóttu að þeim en þeir vörðust vel og	drengilega	. En þó kom að því sem mælt er að ekki
Finnb	27;650	sækja að Finnþoga en hann verst vel og	drengilega	. Er það sagt að þeir falla báðir synir
Flóam	33;764	annan veg" og skildu þeir vel og	drengilega	. Fóru þeir utan eftir það. Eitt
GunKe	4;1149	miklu kappi en hann varðist vel og	drengilega	. Gekk svo lengi þar til að hann hafði
Eyrb	29;572	Birni atgöngu en hann varðist vel og	drengilega	. Gengu þeir fastast að Þórisssynir. Þeir
GunKe	5;1152	í ákafa en hann varði sig vel og	drengilega	. Hann hjó þá til Gálu svo að af tók
Eyrb	45;596	Þorbrandssynir vörðust vel og	drengilega	. Höfðu þeir og vígi gott því að
GíslS	35;896	nú að rösklega en hann verst vel og	drengilega	. Komu þeir nú hart saman. Gíslí vó þá
Hrafn	14;1414	þegar atgöngu. Eyvindur verst vel og	drengilega	. Skósveinn Eyvindar þóttist ekki
Finnb	42;671	brá þá sverði og varðist vel og	drengilega	. Varð hann nokkuð skeinusamari en þeir
Vatn	41;1894	öllumegin en hann varðist vel og	drengilega	. Þá reiddi hann upp Ættartanga og kom
Finnb	27;650	nú tíu en hann verst einkar vel og	drengilega	. Það er nú að segja frá Hrafní.
Þorhv	7;2058	þeir bræður vörðust bæði vel og	drengilega	en féllu báðir þar að síðustu með
Finnb	35;658	með honum. Þorkell varðist vel og	drengilega	og féll við góðan orðstír. Bergur lagði
Finnb	41;670	Finnþogi segir: "Þetta er boðið vel og	drengilega	sem von er að þér. En þar sem eg lét
LjósC	12;1673	og héldu þá sætt vel og	drengilega	síðan. Þorkell bjó í Krossavík til
Vatn	7;1851	Þórdís mælti: "Vel er slíkt mælt og	drengilega	og svo mundi gert hafa móðurfaðir þinn
Egla	84;511	að Oddur hefir honum vel veitt og	drengilega	og þeirra vinátta skal nú vera miklu

- (17) *samkvæði*, n. Enighed, Udtalelse hvorved man siger sig enig med en, i eller angaaende en Sag.

samkvæði hk; samkvæði (4); samkvæðis (1)

Njála	142;307	annar taldi vætti fram en báðir guldu	samkvæði	"að Mördur nefndi sér Þórodd í vætti en
Njála	142;311	einn fram kviðinn en allir guldu	samkvæði	og kvaðu svo að orði: "Mördur
Njála	142;308	taldi annar vætti fram en báðir guldu	samkvæði	og kvaðu svo að orði að þeir Mördur
Njála	144;314	taldi einn fram kviðinn en allir guldu	samkvæði	. Þeir höfðu allir unnið fimmtardómseið
Heið	29;1383	heldur en þeir og skulu þeir þess	samkvæðis	gjalda. "Þó má nú eigi letja yður að

- (18) *síðbúinn*, adj. = seinbúinn ...
seinbúinn, adj. silde færðig, = síðbúinn ...

síðbúinn lo; síðbúinn (5); síðbúnir (7)

Eyrb	40;587	og regn nokkuð og var hann heldur	síðbúinn	. En er hann kom upp á heiðina kólnaði
Grett	37;1012	hann til utanferðar og varð heldur	síðbúinn	. Kom hann eigi fyrr norður á Gáseyri en
HallÓ	12;1249	Fór hann það sama sumar utan og varð	síðbúinn	. Kom hann við Orkneyjar og fór þegar
Njála	159;345	þann vetur. En um sumarið varð hann	síðbúinn	. Menn ræddu um að vant væri skip hans.
Grett	59;1045	honum margt til dvala og var af því	síðbúinn	og reið litlu fyrir veturnætur. Fór
Heið	38;1393	verða heldur	síðbúnir	, láta í haf og eru ellefu dægur úti.
Gunnl	12;1189	norður á Sléttu og urðu þeir	síðbúnir	mjög og sigldu þeir í haf þegar byr gaf
Finnb	9;633	Og um daginn eftir verða þeir	síðbúnir	og ríður Þorgeir á leið með þeim ofan
Njála	159;345	þeir þar á átján. Þeir urðu heldur	síðbúnir	og sigldu þó í haf og höfðu langa
BjHít	3;77	Býst hann nú til utanferðar og urðu	síðbúnir	. Spurðist það til hirðar jarls að
Eyrb	13;545	eftir fóru þeir til Íslands og urðu	síðbúnir	. Þeir höfðu harða útivist og komu
Eyrb	47;600	þegar far um sumarið og urðu heldur	síðbúnir	. Þeir tóku út landnýrðing og

(19) *unz, conj. indtil at*

uns st; uns (36)

Fljót	18;709	Arneiðarstaði í kvöld og bíðið mín þar	uns
Njála	142;306	Vil eg eiga rétting allra orða minna	uns
Grett	52;1033	enginn varðhöld á sér. Hann fór nú	uns
Þórð	9;2032	og ríður undan sem mest getur hann	uns
Eirík	3;522	ráða skyldu. Einar fór suður aftur	uns
Eirík	4;524	sagt. Býr Þorbjörn skip sitt og fer	uns
Vopnf	2;1988	bolöxi mikla á hávu skafti. Hann fer	uns
BandK	4;32	þá fer Oddur með hinn tuttuganda mann	uns
GunKe	6;1153	þau skildu. Gekk Gunnar þá leið sína	uns
Þorhv	6;2056	yfir Lagarfljót og upp með fljótinu	uns
Fljót	21;720	Mývatns og fara svo vestur til sveita	uns
Vatn	40;1891	taka við honum og fór hann um sveitir	uns
Fljót	18;711	vermans. Nú dregur þó saman með þeim	uns
Svarf	24;1817	Karl Karlsson vex upp með móður sinni	uns
GíslS	24;879	fer hann í Geirþjófsfjörð og er þar	uns
Grett	30;1001	riðu	uns
GíslS	3;854	er til komu. En þau Gíslri fara	uns
Njála	6;132	Hún bjó sig skjótt og síðan ríða þau	uns
Grett	90;1092	með góðu föruneyti og fóru alla leið	uns
Fljót	23;723	Þeir ríða nú út eftir héraði	uns
Hrafn	14;1414	undan. Ríða þeir Sámur þá allt að einu	uns
Þórð	9;2033	ríða eftir þeim. Ríða þeir leið sína	uns
Fljót	13;697	hvorutveggju með hinu vestra landinu	uns
GíslS	7;857	Þeir fara dag þann og um nóttina	uns
GíslS	29;887	þessu máli. Sveinarnir fara nú	uns
BjHít	30;114	þær er upp liggja í dalinn frá Völlum	uns
Korm	7;1476	fara	uns
Vopnf	18;2004	Fara þeir nú sem þeir mega mest	uns
Fljót	18;708	til Óss og upp í heiði til Gönguskarðs	uns
Harð	36;1290	sté á skip reiður mjög og fara nú	uns
GíslS	11;862	Hann ljær þeim hestana og ríða þeir	uns
Fljót	26;727	nú ofan að ánni og upp eftir nesinu	uns
Njála	131;287	í braut og fyrir norðan jökul og svo	uns
Heið	22;1373	og styðjið hana á baki og ríðið svo	uns
Grett	19;985	hans alla hluti vel. Leið nú svo fram	uns
Harð	38;1292	ofan Indriðastíg hjá Þyrli og beið þar	uns

eg kem á morgun, nema eg finni eigi
eg kem máli mínu til rétttra laga.
er hann kom í Vatnsfjarðardal og fór
hann kemur heim til Pverár og unír
hann kemur heim. Nokkuru síðar
hann kemur í Brattahlíð. Tekur Eiríkur
hann kemur í sauðahús og rekur þaðan
hann kemur skammt frá bæ þeim er
hann kom heim. Urðu hans menn honum
hann kom í Atlavík snemma morguns.
hann kom til Helgafells, því að hann
hann kom til Óttars og bað hann
hann kom upp í ásinn. Þá hallar burt af
hann var tólf vetra gamall og töluðu
haustar. Þá fer hann enn til Þorkels
þar til er þeir komu á
þau koma í Friðarey til Styrkårs og
þau koma til þings. Unnur gekk
þau komu í Noreg. Tóku
þeir koma á Arneiðarstaði. Er gengið
þeir koma á heiðarbrúnina. Sá hann þá
þeir koma á Miklabæ í Óslandshlíð.
þeir koma fyrir nes það er gengur
þeir koma í dal þann er gengur upp af
þeir koma í Geirþjófsfjörð og liggja
þeir koma í Hólmsland og töluðust þá
þeir koma í Saurbæ. Tók Bersi vel við
þeir koma mjög svo í öndverðan dalinn.
þeir koma svo upp að ein brekka var
þeir koma þar að er Geir flaut dauður
þeir komu á Mosvöllu og þaðan inn
þeir komu á Víðivöllu. Þá var af
þeir komu til Svínafells. Flosi sendi
þér komið fram að Faxalæk. Hann fellur
Þorfinns var heim von.
Þorsteinn fór til blóthúss síns sem

(20) *skartsmaðr, m. = skartsamr maðr ...
skartsamr, adj. tilbøielig til at bruge skart ...*

skartsmaður kk; skartsmaður (8)

Laxd	77;1652	gefið honum. Bolli var svo mikill	skartsmaður
Vatn	42;1895	að klæðum og vopnum því að hann var	skartsmaður
Finnb	38;664	en aðrir menn. Var hann og hinn mesti	skartsmaður
GunKe	1;1144	svo hétu: Helgi og Gunnar. Var Helgi	skartsmaður
GíslL	14;912	Þorkell Súrsson var	skartsmaður
Eirík	3;521	var vænn maður og vel mannaður og	skartsmaður
Fljót	19;713	eg hefi hreinsað áður því að þú ert	skartsmaður
Laxd	28;1574	mikill	skartsmaður

er hann kom út úr för þessi að hann
hinn mesti og kom í síðasta lagi.
í búningi. Hrafn hinn litli var með
mikill, hæfilátur og hversdagsgæfur.
mikill og ofláti og vann ekki fyrir búi
mikill. Einar var í siglingu landa í
mikill. Vil eg eigi að saurgist klæði
. Þeir unnust mikið fóstbræður.

(21) *skrautmenni, n = skrautgjarn maðr ...
skrautgjarn, adj. pragtlysten ...*

skrautmenni hk; skrautmenni (5)

GíslL	4;902	rammur að afli og	skrautmenni
Reykð	12;1749	húfu á höfði og kvað hann vera	skrautmenni
Njála	82;219	búið mjög. Jarl mælti: "Þú ert	skrautmenni
Njála	91;233	honum hvert er hann fór. Þráinn var	skrautmenni
Vopnf	4;1989	fyrri og sat innri því að hann var	skrautmenni

hið mesta. Gísl var maður svartur og
hið mesta. Og þá bað hann Þorgeir láta
mikið Þráinn og hefir þú það af Gunnari
mikið. Hann reið jafnan í blárrí kápu
mikið. Orð var á því að þeim Helga og

(22) *litklæði*, n.pl. røde Klæder ...

litklæði hk ft; litklæðum (21); litklæðunum (1)

HallM	10;1217	hann út á holtið og sá menn ríða í	litklæðum	að sér. Hann spurði þá tíðinda en þeir
HallÓ	11;1245	sem hann gerði. Þeir riðu allir í	litklæðum	. En er þeir fóru vestur frá
Laxd	68;1639	því að flestir allir menn voru í	litklæðum	. Guðrún hafði nær hundrað
Njála	54;188	átta saman og voru fjórir í	litklæðum	." Gunnar mælti: "Þar mun vera
HallÓ	12;1249	á holtsgötu nokkura og sá menn ríða í	litklæðum	. Hann gekk til þeirra manna og spurði
HallÓ	11;1245	allir í	litklæðum	. Hún svarar: "Þeir munu eigi
HallM	9;1212	menn riðu að selinu og voru allir í	litklæðum	. Hún svarar: "Þeir munu eigi
Grett	59;1045	sinna: "Nú skulum vér ríða í	litklæðum	í dag og látum skógarmanninn það sjá að
Njála	92;235	markaður á hjörtur. Allir voru þeir í	litklæðum	. Njáll kallaði á Skarphéðin:
Eyrb	40;586	riðu þeir til kaupmennirnir allir í	litklæðum	. Og er þeir komu til mannamótsins var
Heið	21;1371	Barða og förunautum hans þrír menn í	litklæðum	og hittust þeir brátt er hvorir riðu í
HallM	9;1212	til Langadals. Þeir voru allir í	litklæðum	og stefndu til selja Gríss. Kolfinna
Hrafn	14;1412	fjórir farmenn. Voru þeir og allir í	litklæðum	, riðu við fagra skjöldu. Þeir riðu um
Njála	45;177	sá Sigmund því að hann var í	litklæðum	. Skarphéðinn mælti: "Sjáið þér
Flóam	32;762	þar mest konur hjá honum. Hann var í	litklæðum	. Tóku nú fast á. Maður reið á landinu
Vatn	31;1881	og var kona eitt. Þeir voru allir í	litklæðum	. Vesl hafði einn yfir sér og slæður af
GíslS	5;856	með fjóra tigu manna og voru allir í	litklæðum	. Þar var í för Vésteinn mágur Gísla og
GíslL	11;909	fjórir tigur manna og voru allir í	litklæðum	. Þar var Vésteinn mágur Gísla og allir
Eyrb	20;559	nú væru fjórtán menn saman og einn í	litklæðum	. Þá mælti Katla: "Mun Geirriður
Grett	52;1034	menn neðan eftir dalnum. Var einn í	litklæðum	. Þeir gátu að mundi Þorbjörg húsfreyja
Laxd	44;1604	falurinn á. Allir menn hans voru í	litklæðum	. Þeir voru alls á þriðja tigi manna.
Reykd	29;1777	heita Vestmann er fyrir þeim var og í	litklæðunum	var en hinir tveir fengnir honum til

(23) *hvíld*, f. Hvile, Ro i Modsætning til Arbeide og Anstrengelse ...

hvíld kv; hvíld (12); hvíldar (5); hvíldir (1)

GíslS	35;896	en þeir sárir og móðir. Verður nú	hvíld	á aðsókninni. Þá eggjar Eyjólfur menn
Reykd	13;1750	taka	hvíld	á Fljótshéiði gagnvert Öndólfstöðum og
Vopnf	18;2004	skammt til túngarðsins þá tóku þeir	hvíld	. Bjarni mælti: "Eigi mun eg
Njála	145;319	dauður til jarðar. Þá varð	hvíld	nokkur á um bardagann. Snorri goði kom
Vatn	7;1851	hans menn voru. Og er kveldaði varð á	hvíld	nokkur bardaganum. Ingimundur
Heið	31;1386	og er óvígur. Nú verður á	hvíld	nokkur og binda menn sár sín. Nú er sén
Heið	31;1385	og hann fellur. Nú er á	hvíld	nokkur og nú er sén reið manna sex. Þar
Fóstb	24;833	tekur þar	hvíld	og litast um og hyggur að ef hann sjái
Flóam	13;737	Þorgils ofan á hann. Tekur hann þar þá	hvíld	og nær síðan öxi sinni. Höggur Þorgils
Njála	77;212	og fór svo fram um hrið. Þeir tóku	hvíld	og sóttu að í annað sinn. Gunnar skaut
Njála	30;157	báðir um daginn. Kolskeggur tók	hvíld	um daginn á skipi Gunnars og sér Gunnar
Reykd	12;1749	eigi nýtt um það. Og í einhverri	hvíld	þá er menn varði minnst þá lýstur
GunKe	5;1151	en flestum þótti mál	hvíldar	af löngu sjóvolki. Og var það af ráðið
FóstF	1;845	heita þér að þú komir til nokkurar	hvíldar	eftir sjöund þína og munt þú eigi mega
Egla	65;469	hin fyrsta hrið. Þá beiddist Ljótur	hvíldar	. Egill lét það og vera. Nema þeir þá
GunKV	16;1164	svo að hann mæddist og beiddist	hvíldar	um stund og það veitti Gunnar honum.
GunKe	9;1158	að hann var maður yngri og beiddi Örn	hvíldar	. Þeir hvíldust og studdust fram á vopn
Fóstb	24;837	sker þau er á leiðinni voru og tók þar	hvíldir	. Og er skammt var til meginlands þá

(24) *sjatna*, v. (að) **1**) synke sammen ... **2**) fordøies ... **3**) lægge sig, falde bort, ophøre ... om *úfriðr*, *úpokki* ...

sjatna so; sjatna (7)

Heið	37;1392	vitrum mönnum þá líklegast til að	sjatna	mundi þeirra ofsi, svo mikill sem var,
Heið	36;1391	er vænst er að best megi haldast og	sjatna	mætti ófriðurinn." Þá
LjósA	1;1717	Ófeigur mælti: "Illa mun	sjatna	ofsi þeirra bræðra en koma mun eg hér
LjósC	1;1655	Ófeigur mælti: "Illa mun	sjatna	ofsi þeirra bræðra en koma mun eg hér
Heið	37;1392	á fébætur. Væntu þeir að heldur mundi	sjatna	ófriðurinn og þótti sér það eigi minni
Njála	92;234	allir víta að eigi mundi svo gert	sjatna	. Runólfur son Úlfs augoða austur
Flóam	32;762	bað hann utan fara "og megi þá	sjatna	þessi ópokki er í millum ykkar er."

3. Syntaktisk forskning

- (25) One must be prepared to allow a grammar to characterize a certain sentence as ill-formed, even though that sentence is actually attested in the surviving documents. The sentence might have been consciously used as an archaism, as an imitation of a foreign construction, or even as deliberately ungrammatical. (Lightfoot 1979:5.)
- (26) [W]e reject the traditional restriction that one may use only attested sentences of classical Greek, Early Modern English, etc., as evidence for one's hypothesis. Enough is known about Classical Greek for one to make a large number of generalizations, enough to allow most college curricula to include courses on prose composition, where the student composes and the teacher corrects original and otherwise unattested Greek sentences, based on their trained intuitions about the language. [...] Thus, although one is bound to the texts, they must be used with philological skill and one must be ready to characterize certain unattested sentences as well-formed and some attested sentences as ill-formed. (Lightfoot 1979:6.)
- (27) Og er þeir gengið höfðu um hríð ... (*Grettis saga Ásmundarsonar*, s. 988)
- (28) Það er mér sagt að þú grípir fyrir mönnum; góss sitt.
(*Grettis saga Ásmundarsonar*, s. 1039)
- (29) *The principle of "missed opportunities"* (Faarlund 1990):
[I]f [a certain syntactic construction] is not used [in Old Norse texts] in cases where it would be natural for a speaker of modern Norwegian to use it, or where the translations of Old Norse texts into modern Norwegian use it, we have reason to assume that it does not exist as a possibility. (Faarlund 1990:88-89.)
- (30) ?Bárður sagðist þyrsta mjög. (*Faarlund 1990:124*)
- (31) Auðun settist niður við árbakkann og kvaðst þyrsta. (*Þorgils saga skarða*, s. 705)
- (32) a. Þá var hann beðinn *af vinum sínum* að staðfestast hér. (*Bandamanna saga*, s. 27)
b. Því máli var vel svarað *af móður hennar*.
(*Gunnars saga Keldugnúpsfjfls*, s. 1157)
c. Þá var hann tekinn *af óvinum sínum*. (*Íslendinga saga*, s. 673)
d. Hann var kallaður *af mörgum mönnum* Eysteinn meyla.
(*Magnúss saga Erlingssonar*, s. 844)
e. ... þá var þetta kveðið *af einhverjum*. (*Þorgils saga og Hafliða*, s. 22)
- (33) a. Ekki er hann sagður mikilmenni (*Reykðæla saga*, s. 1743)
b. ... jöklar eru mjög miklir sagðir á Grænlandi. (*Grænlandinga saga*, s. 1098)
c. Sá var honum sagður frændi Sörla. (*Íslendinga saga*, s. 256)
- (34) a. Árna kvaðst það illt þykja. (*Svínfellinga saga*, s. 565)
b. Hrafni Oddssyni kvaðst það vel líka ... (*Íslendinga saga*, s. 666)
c. Henni kvaðst harðla gott þykja hann að finna ... (*Finnboga saga ramma*, s. 654)

(35) [...] það virðist í fljótu bragði fátíðara í fornu máli en nú að „frumlagsígildi“ séu í frumlagssæti. (Halldór Ármann Sigurðsson 1994:47-48)

	1. person		3. person			1. person		3. person	
	SV	VS	SV	VS		SV	VS	SV	VS
dreyma	9	39	39	39	koma	66	20	1186	240
skorta	5	5	10	13	fara	55	47	677	865
vanta	1	1	0	0	mæla	17	136	378	261
líka	19	15	64	25	segja	118	61	615	1899
leiðast	2	2	4	2	vita	204	436	255	56
þykja	220	645	291	185	vilja	616	1634	1576	299

(37) I akk. med inf. kan reflexivet vise tilbage ikke alene paa sætningens eget subjekt, men ogsaa paa subjektet for det styrende verbum. [...] Derfor sættes hovedverbet i reflexiv form, naar subjektet i akk. med inf. er det samme som for hovedverbet, og i L.S. bruges i dette tilfælde *sik* som subjekt [...]. I alle andre underordnede sætninger (i konj. eller i ind.) forekommer kun undtagelsesvis refl. pron. henvisende til hovedsætningens subjekt. (Nygaard 1905:342)

- (38) a. Og er hann rak fyrir sér hestinn um göturnar sá hann_i hvar maður gekk úr hrauninu ofan að sér_i. (*Bárðar saga Snæfellsáss*, s. 57)
- b. Hugði hann_i að Styr mundi þykja ódælla við sig_i að eiga ef hann hefði slíka fylgdarmenn sem þeir bræður voru. (*Eyrbyggja saga*, s. 563)
- c. ... þá biður hann_i húsfreyju að hún skipti hestum við sig_i ... (*Gísla saga Súrssonar*, s. 873)
- d. Er hann_i sá að pilturinn var kominn í höggfæri við sig_i þá reiddi hann hátt saxið. (*Grettis saga Ásmundarsonar*, s. 1028)
- e. ... svo að hinir_i máttu eigi sjá fyrir þrönginni hvað um sig_i var ... (*Þorgils saga og Hafliða*, s. 38)
- f. ... þó að maður væri lítils verður þá eru þeir_i þó til eftirmáls að eg get sér_i þykja misboðið í drápi Uxa. (*Finnboga saga ramma*, s. 648)
- g. ... því að þeir_i voru margir, að sig_i vissu að því sanna er Erlingi mundu þykja mjög sakbitnir. (*Magnúss saga Erlingssonar*, s. 826)
- h. Kaupmenn_i sögðu að sér_i væri ekki að borgnara hvað er verið hafði ef þá væri til einskis að taka (*Grettis saga Ásmundarsonar*, s. 1014)
- i. Guðmundur_i sá nú að sér_i gerði eigi annað og tók þetta boð og gerði svo að báðum hugnaði vel. (*Ljósvetninga saga*, s. 1672)
- j. Enn barst Þór_i í draum Þorgilsi og sagði að sér_i yrði eigi meira fyrir að taka fyrir nasir honum en töðugelti hans. (*Flóamanna saga*, s. 745)
- k. Konungur_i sagðist og minnugur vera skyldi Sæmundar_i fyrir sínar_i tiltekjur og drottinssvik við sig_i. (*Vatnsdæla saga*, s. 1854)
- l. Þeir_i spurðu að, sem inni voru, hver sá væri er sig_i vildi kæfa. (*Gunnars saga Keldugnúpsfjfls*, s. 1156)
- m. Og er konungur_i frétti það þá líkar honum eigi þarvist þeirra og þykir eigi örvænt að þeir muni þar eflast ætla til móts við sig_i (*Geirmundar þáttur heljarskinns*, s. 3)
- n. því að eigi kann vita hver sá_i er, er eigi sparir óhapp við sig_i ef hann þykist í færi komast. (*Hákonar saga herðibreiðs*, s. 808)
- o. Hugði hann_i að Styr mundi þykja ódælla við sig_i að eiga ef hann hefði slíka fylgdarmenn sem þeir bræður voru. (*Eyrbyggja saga*, s. 563)

- (39) a. Og er konungur frétti það þá líkar honum_i eigi þarvist þeirra og þykir eigi örvænt [að þeir muni þar eflast ætla til móts við sig_i].
(*Geirmundar þáttur heljarskinns*, bls. 3)
- b. og þótti honum_i [sem fóstura sínum_i mundi mein að verða].
(*Ljósvetninga saga*, s. 1681)
- c. Hina næstu nótt eftir er Gestur var skírður dreymdi hann_i [að Bárður faðir sinn_i kæmi til hans]
(*Bárðar saga Snæfellsáss*, s. 73)
- (40) *Sentences with one non-finite verb and one object*
- a. Eg mun þiggja hrossin. (*Víga-Glúms saga*, s. 1927)
- b. Faðir minn mun því ráða. (*Víglundar saga*, s. 1976)
- (41) *Sentences with one non-finite verb and two objects*
- a. Jarlinn hafði gefið honum skipið. (*Íslendinga saga*, s. 263)
- b. ... og muntu henni gefa moturinn ... (*Laxdæla saga*, s. 1602)
- c. ... að hann hefir líf gefið barninu. (*Harðar saga og Hólmverja*, s. 1259)
- d. ... því að þú hefir mér líf gefið ... (*Gísla saga Súrssonar*, s. 938)
- (42) *Sentences with two non-finite verbs and one object*
- a. ... að sárið mundi hafa grandað honum. (*Bandamanna saga*, s. 25)
- b. Nú munu þær eigi hafa því unað ... (*Þiðranda þáttur*, s. 2255)
- c. ... og hann mundi tekið hafa hross þeirra. (*Vatnsdæla saga*, s. 1903)
- d. ... og kvaðst það hafa gert til yfirbóta við hana
(*Bjarnar saga Híttdælakappa*, s. 88)
- e. ... og kvaðst enginn maður þetta gera vilja.
(*Hrafnkels saga Freysgoða*, s. 1407)
- (43) *Sentences with two non-finite verbs and two objects*
- a. ... en Eyjólfur kvaðst hafa gefið Bjarna sauðina. (*Reykdæla saga*, s. 1769)
- b. ... en kveðst segja honum mundu fyrstum tíðindin.
(*Brennu-Njáls saga*, s. 339)
- c. Gísli kveðst aldrei mundu Kolbeini eiða sverja. (*Þórðar saga kakala*, s. 460)
- d. Ófeigur ... kveðst ekki mundu mikla tillögu veita honum.
(*Bandamanna saga*, s. 26)
- e. ... en hann mundi fengið hafa henni mikinn áverka.
(*Grettis saga Ásmundarsonar*, s. 1006)
- f. Ásbjörn lést honum mundu gefa fé til. (*Hákonar saga herðibreiðs*, s. 808)
- g. ... hví Bolli mun sér hafa þar svo staðar leitað ... (*Laxdæla saga*, s. 1613)
- h. Hallbjörn ... kveðst enn hverjum manni veitt hafa búðarrúm ...
(*Gísla saga Súrssonar*, s. 940)
- i. Bárður kvaðst honum engi mundu segja. (*Króka-Refs saga*, s. 1528)
- j. ... að þessi maður mundi honum sanna hluti sagt hafa.
(*Ólafs saga Tryggvasonar*, s. 179)
- k. Þykist eg nú það hafa launað þér. (*Grettis saga Ásmundarsonar*, s. 1042)
- l. Hann kveðst fyrir löngu það hafa honum spáð ...
(*Finnboga saga ramma*, s. 634)

(44) *Sentences with one non-finite verb and one object*

- a. (XP) - V_{fin} - V_{main} - NP_{DO}
b. (XP) - V_{fin} - NP_{DO} - V_{main}

(45) *Sentences with one non-finite verb and two objects*

- a. (XP) - V_{fin} - V_{main} - NP_{IO} - NP_{DO}
b. (XP) - V_{fin} - NP_{IO} - V_{main} - NP_{DO}
c. (XP) - V_{fin} - NP_{DO} - V_{main} - NP_{IO}
d. (XP) - V_{fin} - NP_{IO} - NP_{DO} - V_{main}

(46) *Sentences with two non-finite verbs and one object*

- a. (XP) - V_{fin} - V_{aux/mod} - V_{main} - NP_{DO}
b. (XP) - V_{fin} - V_{aux/mod} - NP_{DO} - V_{main}
c. (XP) - V_{fin} - V_{main} - V_{aux/mod} - NP_{DO}
d. (XP) - V_{fin} - NP_{DO} - V_{aux/mod} - V_{main}
e. (XP) - V_{fin} - NP_{DO} - V_{main} - V_{aux/mod}
f. * (XP) - V_{fin} - V_{main} - NP_{DO} - V_{aux/mod}

(47) *Sentences with two non-finite verbs and two objects*

- a. (XP) - V_{fin} - V_{aux/mod} - V_{main} - NP_{IO} - NP_{DO}
b. (XP) - V_{fin} - V_{aux/mod} - NP_{IO} - V_{main} - NP_{DO}
c. (XP) - V_{fin} - V_{aux/mod} - NP_{IO} - NP_{DO} - V_{main}
d. (XP) - V_{fin} - V_{aux/mod} - NP_{DO} - V_{main} - NP_{IO}
e. (XP) - V_{fin} - V_{main} - V_{aux/mod} - NP_{IO} - NP_{DO}
f. (XP) - V_{fin} - NP_{IO} - V_{aux/mod} - V_{main} - NP_{DO}
g. (XP) - V_{fin} - NP_{IO} - V_{aux/mod} - NP_{DO} - V_{main}
h. (XP) - V_{fin} - NP_{IO} - V_{main} - V_{aux/mod} - NP_{DO}
i. (XP) - V_{fin} - NP_{IO} - NP_{DO} - V_{aux/mod} - V_{main}
j. (XP) - V_{fin} - NP_{IO} - NP_{DO} - V_{main} - V_{aux/mod}
k. (XP) - V_{fin} - NP_{DO} - V_{aux/mod} - V_{main} - NP_{IO}
l. (XP) - V_{fin} - NP_{DO} - V_{aux/mod} - NP_{IO} - V_{main}
m. * (XP) - V_{fin} - NP_{DO} - V_{main} - V_{aux/mod} - NP_{IO}
n. * (XP) - V_{fin} - V_{main} - NP_{IO} - V_{aux/mod} - NP_{DO}
o. * (XP) - V_{fin} - V_{main} - NP_{IO} - NP_{DO} - V_{aux/mod}
p. * (XP) - V_{fin} - V_{main} - NP_{DO} - V_{aux/mod} - NP_{IO}
q. * (XP) - V_{fin} - NP_{IO} - V_{main} - NP_{DO} - V_{aux/mod}
r. * (XP) - V_{fin} - NP_{DO} - V_{main} - NP_{IO} - V_{aux/mod}

(XP) = initial phrase (optional); V_{fin} = finite verb; V_{aux/mod} = auxiliary or modal (non-finite) verb; V_{main} = main (non-finite) verb; NP_{DO} = direct object; NP_{IO} = indirect object.

- (48) a. ... en þú tak við eftirmálum um þræla mína ... (*Eyrbyggja saga*, s. 575)
b. ... en þú mæl eftir þræla mína ... (*Eyrbyggja saga*, s. 575)
c. En þú lát sem þú vitir eigi (*Íslendinga saga*, s. 247)
d. ... en þú haf annað fé í móti (*Þorsteins saga Síðu-Hallssonar*, s. 2063)
- (49) a. ... að þú far sem bráðast frá skipi ... (*Brennu-Njáls saga*, s. 223)
b. ... að þú finn Helga Ásbjarnarson ... (*Droplaugarsona saga*, s. 356)
c. ... að þú seg mér til Gísla ... (*Gísla saga Súrssonar*, s. 890)
d. ... að þú gakk á hólum við mig á morgun ... (*Kjalnesinga saga*, s. 1450)